

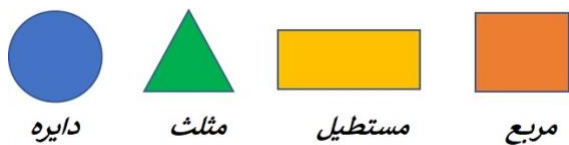
د شکلونو پروژہ کی بنکلا (ابتدائی کچہ)

عمرونه: ۴ - ۵ کلونه (ابتدائی کچہ)

تشریح:	زده کوونکي به د هغه شکلونو څخه په کټه اخیستنې سره د شکلونو په اړه زده کړه کوي چې د هغوی په کورونو او بدنونو کې مخکې له مخکې شته دی. زده کوونکي به همدارنگه د بېلا بېلو شیانو د اندازه کولو لپاره د خپل بدن د غړو استعمال زده کوي؛ هغوی به د معیاري پیمایشونو د اړتیا په اړه زده کړه کوي، او د هندسي منظمو شکلونو د جوړولو لپاره به له هغه څه څخه کټه واخلې چې دوي زده کړي دي.
لارښودونکي پوښتنه:	آیا شکلونه او پیمایشونه بڼکلي کېدای شي؟
د عمر گروپ:	۴ - ۵ کلونه
موضوعگانې:	ریاضیات: شکلونه او پیمایش، هنر او ډیزاین، فزیکي تمرین، او تندرستي
ټول اړین وخت:	تقریباً ۴ ساعتونه د ۴ ورځو په ترڅ کې
ځاني رهبري/څارل شوی فعالیت:	د بڼوونکي/سرپرست/پلار یا مور له خوا د منځنۍ کچې نظارت
اړین توکي:	کاغذ او پنسل، (انتخايي: د لېرې کېدو وړ سټېکرونه لکه سرپښ لرونکي یادښتونه).

زده کړه ییزې لاسته راوړنې	<ul style="list-style-type: none"> ▪ د دوه بُعدي (2-D) شکلونو خصوصیتونه لیکل ▪ دوه بُعدي (2-D) شکلونه رسمول ▪ د الفې توري په غټه بڼه لیکل ▪ دوه بُعدي (2-D) شکلونه له هغه شیانو سره چې همدغو شکلونو سره ورته والی لري او همدارنگه د الفې تورو سره چې همدغه شکلونو سره ورته والی لري، پرتله کول ▪ د یوې دایرې، مثلث، مستطیل، او یوې مربعي د رسمولو څرنګوالی زده کول او تمرین کول
اړین تېر درس	نشته دی
د انگېزې اخیستلو سرچینه	
موضوعگانې/مفاهیم چې تر پوښښ لاندې راوستل شوي، او مهارتونه چې منځته راوړل شوي	<ul style="list-style-type: none"> ● د دوه بُعدي شکلونو په ګوته کول او رسمول ● د الفې توري ● شیانو او شکلونو ته مطابقت ورکول

ورځ	وخت	فعالیت
۱	۱۵ دقیقې	زده کوونکي به د دوه بُعدي (2-D) شکلونو د بېلا بېلو اړخونو په اړه زده کړه او څېړنه ترسره کوي د زده کوونکو پام لاندینیو شکلونو ته واړوی:

دايره

مثلث

مستطيل

مربع

ستورى

زړه

بيضوي

سرچينه: <https://resources.educationaboveall.org/learning-packages/level-0-ages-4-5>

يو څه وخت هر يو باندې له نږدې څخه په نظر اچولو کې تېر کړئ. د هر صورت لپاره، له زده کوونکو څخه پوښتنه وکړئ:

- تاسې څه ويئ؟
- آيا تاسې له دغو شکلونو څخه يو لپاره يوه ځانگړنه بيانولای شئ؟

لاندينيو پايلو ته د رسېدلو لپاره د زده کوونکو غبرگونونه وکاروئ:

- يو مثلث درې اړخونه لري، د ۳ زاويو يا کنجونو درلودونکى دى.
- دايره د ټکو/نقطو يوه ټولگه ده په داسې حال کې چې ټول ټکي له يوه ټکي/نقطې څخه په عين واټن کې قرار لري، چې مونږ دغه ټکي مرکز بولو.
- يوه مربع ۴ مساوي اړخونه لري او ۴ قايمه (۹۰ درجې) زاويې لري.
- يو مستطيل ۴ قايمه زاويې لري، خو اړخونه يې ټول مساوي نه وي. دا دوه اوږده او دوه لنډ اړخونه لري.
- يو ستورى د ۵ تېرو اړخونو درلودونکى يو شکل دى. دا د ۵ مثلثونو په بڼه دى چې سره يوځاى شوي وي.
- يو زړه په پاسنۍ برخه کې يو غبرگونى گرد شکل او په بيخ کې يو تېره څوکه لري.
- يوه بيضوي يوه کش شوې دايره ده چې دوه اوږده او دوه لنډ اړخونه لري.

شکلونه پيدا کړئ:

۲۵ دقيقې

له شکلونو څخه د هر يوه لپاره، لږ تر لږه دوه داسې شيان پيدا او رسم کړئ چې اړونده شکل سره ورته والى لري.

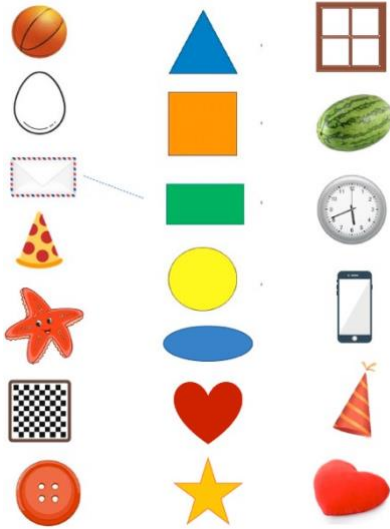
بېلگه

شکل	لومړى شى	دويم شى

سرچينه: <https://resources.educationaboveall.org/learning-packages/level-0-ages-4-5>

همدا کار د ټولو هغه شکلونو لپاره ترسره کړئ چې تاسې پورته زده کړي دي.

د شکلونو مطابقت: زده کوونکو لپاره د شکل-شي د مطابقت پاڼه چمتو کړئ. له زده کوونکو څخه غوښتنه وکړئ چې د بېلا بېلو شیانو ته له هغه شکلونو سره مطابقت ورکړي چې دا یې په څېر ښکاري. بېلگه لاندې ورکړل شوې ده:

نقد/نیوکه او بیاکتنه:

زده کوونکی د هر شکل اړونده خپل شیان خپل مور او پلار یا د کورنۍ غړو ته ښيي تر څو د ښه والي لپاره د هغوی نظرونه او سپارښتنې ترلاسه کړي. مور او پلار یا د کورنۍ غړي د لاندینۍ نمونې په کارولو سره نظرونه ورکوي:

- ستاینه: تاسې د زده کوونکي د ترسره شوي کار په برخه کې څه شی خوښ کړ؟
- پوښتنه: آیا د کار په هکله تاسې کومې پوښتنې یا توضیحات لرئ؟
- وړاندېزونه: په کومو برخو کې باید زده کوونکی ښه والی (بهرتري) راوړي؟

تاسې د کوم شکل په څېر یاست؟

۱۵ دقیقې

د لویې کولو څرنگوالی:

د لویې کولو لپاره، تاسې به لږ تر لږه ۴ یا زیاتو لوبغاړو ته اړتیا لرئ.

لارښوونې:

▪ هر لوبغاړی دغه شکلونه او کرښې تمثیلوي.

۱۰ دقیقې

<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> مثلث </div> <div style="text-align: center;"> مستطيل </div> <div style="text-align: center;"> مربع </div> <div style="text-align: center;"> ستوري </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center; margin-top: 20px;"> <div style="text-align: center;"> زره </div> <div style="text-align: center;"> دايره </div> <div style="text-align: center;"> خط </div> </div> <p style="text-align: center; margin-top: 10px;">سرچينه: https://resources.educationaboveall.org/learning-packages/level-0-ages-4-5</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ که نورو په صحيح توگه د شکل په اړه اټکل وکړ، لوبغاړی یوه نومره اخلي. ▪ لوبه تر ټولو زیاتو نومرو اخیستونکی گټي. <p style="margin-top: 10px;">ځینې بېلگې چې څنگه زده کوونکي کولای شي ځینې شکلونه عملي تمثیلول کړي، لاندې ورکړل شوي دي.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center; margin-top: 20px;"> <div style="text-align: center;"> مستطيل </div> <div style="text-align: center;"> مربع </div> <div style="text-align: center;"> ستوري </div> </div>		
<p>زده کوونکي به په خپل چاپېريال کې د شکلونو د معلومولو، د دايرې او مثلثونو د رسمولو تمرين څرنگوالی زده کولو ته ادامه ورکوي او ځينې پيمائشونه به چې پخوا کارول شوي وو، زده کړي.</p> <p>د زده کوونکو پام لاندیني رسم ته وگرځوئ:</p>	۵ دقيقې	۲

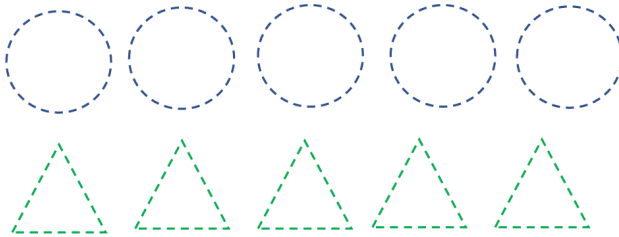

۱۰ - ۱۵ دقیقې

له زده کوونکو څخه پوښتنه وکړئ: تاسې په پورتنی رسم کې کوم شکلونه وینئ؟
(ځوابونه: دایره، مثلث، مربع او داسې نور)

د شکلونو رسمول:

راځئ چې د شکلونو رسمولو تمرین وکړو! لاندیني شکلونو باندې گوته تېره کړئ:

۳۰ دقیقې

تاسې کولای شئ د زده کوونکي لپاره د دایرې او مثلث د گوته گرځولو (تعقیبولو) پاڼه چاپ کړئ تر څو پخپله د دې فعالیت ترسره کولو یا د شکلونو رسمولو وړتیا ترلاسه کړئ.

د رسمولو فعالیت: له شکلونو او کرښو څخه په گټه اخیستنې سره د پاڼې په سر کې لمر او وریځې رسم کړئ.

نقد/نیوکه او بیاکتنه:

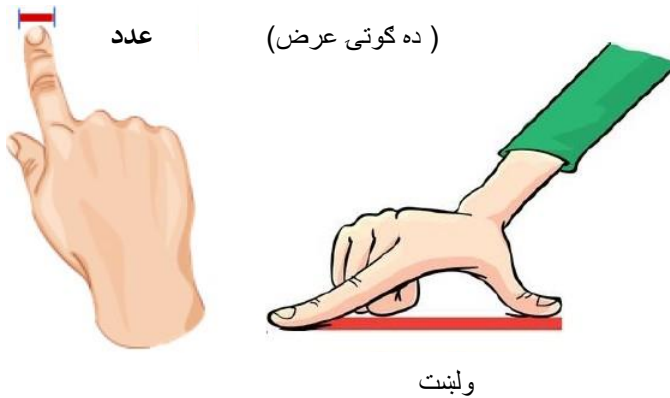
زده کوونکي د هر شکل اړونده خپل کار خپل مور او پلار یا د کورنۍ غړو ته ښيي تر څو د ښه والي لپاره د هغوی نظرونه او سپارښتنې ترلاسه کړي. مور او پلار یا د کورنۍ غړي د لاندیني نمونې په کارولو سره نظرونه ورکوي:

- ستاینه: تاسې د زده کوونکي د ترسره شوي کار په برخه کې څه شی خوښ کړ؟
- پوښتنه: آیا د کار په هکله تاسې کومې پوښتنې یا توضیحات لرئ؟
- وړاندېزونه: په کومو برخو کې باید زده کوونکي ښه والی (بهترې) راوړي؟

پيمائشونه:

زده کوونکي ته ووايئ: پيمائش کول مونږ سره دا معلومولو کې مرسته کوي چې يو شی څومره اوږد يا لنډ دی. نن، مونږ به دا پيمائش کول زده کوو چې يو شی څومره اوږد دی.

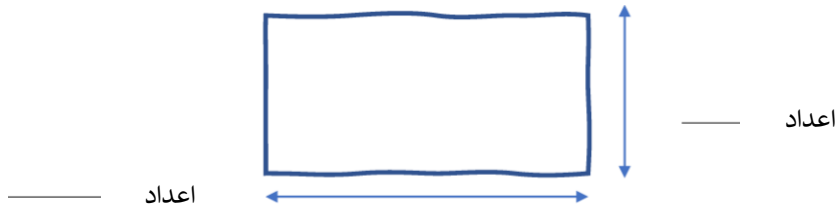
پخوا، خلکو به د يو شي د لوړوالي د څرگندولو د څرنگوالي لپاره خپل بدنونه کارول. نن، مونږ به د دوه دا ډول طريقو په اړه زده کړه کوو: لومړۍ طريقه د گوټې (د گوټې پلنوالي) او دويمه طريقه د لوېشت ده. لاندینی انځور وگورئ:

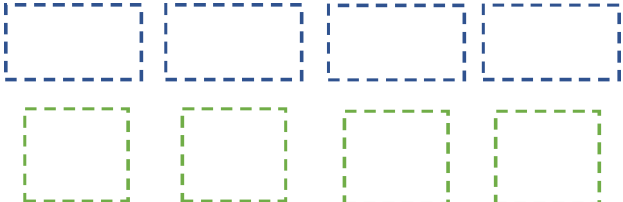
- له زده کوونکو څخه پوښتنه وکړئ:
- ستاسې په لوېشت کې څو گوټې دي؟ (ځواب: _____)
 - مونږ د شيانو د پيمائش لپاره د بدن نور کوم غړي کارولای شو؟

تمرین: د پيمائش لپاره د گوټو کارول.

ستاسې د رسم پاڼه څو گوټې ده؟ دا معلومولو لپاره خپله گوټه وکاروئ

تمرین: د پيمائش لپاره د لوېشت کارول:

<p>له زده کوونکو څخه غوښتنه وکړئ چې د یو ملګري د بدن یوه نقشه رسم کړي (دا د کورنۍ د یوه غړي د بدن نقشه هم کېدای شي). د لاندیني انځور په څېر:</p> <p>له زده کوونکو غوښتنه وکړئ چې د خپلو لوېشتو په کارولو سره لاندیني شیان پیمایش کړي:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ د لاس اوږدوالی ▪ د پښې اوږدوالی ▪ د ټول بدن اوږدوالی <p>د پیمایش په اړه انعکاس: ښوونکي/مور یا پلار له زده کوونکي (زده کوونکو) سره ملاقات کوي او هغوی د لاندینيو پوښتنو په اړه د نظر شریکولو ته رابولي:</p> <ul style="list-style-type: none"> - تاسې د پیمایش فعالیتونو څخه څه شی زده کړی دی؟ - تاسې د پیمایش فعالیتونو څخه څه شی تر بل هر څه ښه په یاد لرئ؟ - کومې پوښتنې دي چې تاسې یې لا هم د پیمایش په اړه لرئ؟ <p>ښوونکي/مور یا پلار ډاډ ترلاسه کوي چې د زده کوونکي (زده کوونکو) هر ډول پوښتنو ته ځواب ووايي چې شاید هغوی یې د پیمایش په هکله ولري.</p>	<p>۱۰ دقیقې</p>	
<p>د شکلونو رسمول:</p> <p>راځئ چې د مستطیلونو او مربعو رسمولو تمرین وکړو! لاندیني شکلونه تقیب کړئ یا کوته ورباندې وګرځوئ:</p> 	<p>۱۰ دقیقې</p>	<p>۳</p>

۱۰ دقیقې
تاسې کولای شئ د زده کوونکي لپاره د دایرې او مثلث د ګوته ګرځولو (تعقیبولو) پاڼه چاپ کړئ تر څو پخپله د دې فعالیت ترسره کولو یا د شکلونو رسمولو وړتیا ترلاسه کړي.

د سواد یا لیک او لوست پراختیا: په الفبې کې شکلونه: له زده کوونکو څخه غوښتنه وکړئ چې د الفبې ټول توري په غټه بڼه (upper case) ولیکي. ورپسې، له زده کوونکو څخه غوښتنه وکړئ چې هغه بېلا بېل شکلونه په ګوته کړي چې هغوی یې د الفبې په بېلا بېلو تورو کې لیدلای شي. لاندینی بېلګه وګورئ:

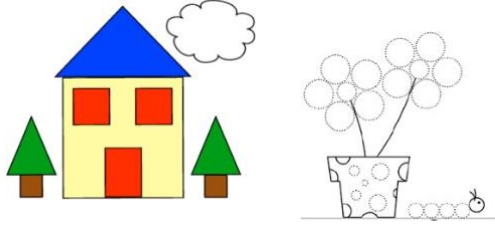
افق

۱۰ دقیقې

ورپسې، مونږ به د هغه شکلونو په کارولو سره چې مونږ یې پېژنو او د دې پروژې په ترڅ کې یې په زده کړې بوخت پاتې شوي یو، یو څو شیان رسم کړو.

1. له زده کوونکو څخه غوښتنه وکړئ چې له مثلثونو، مستطیلونو، او مربعو څخه په ګټه اخیستنې سره یو کور رسم کړي. هغوی باید کور او احاطې ته ملحقات اضافه کړي، لکه دروازه، کړکې، چت، ونې او داسې نور.
2. له زده کوونکو څخه غوښتنه وکړئ چې د خپلې خوښې شکلونو څخه په ګټه اخیستنې سره دوه بوټي لرونکي ګلدانونه رسم کړي.

لاندینی بېلګه وګورئ:

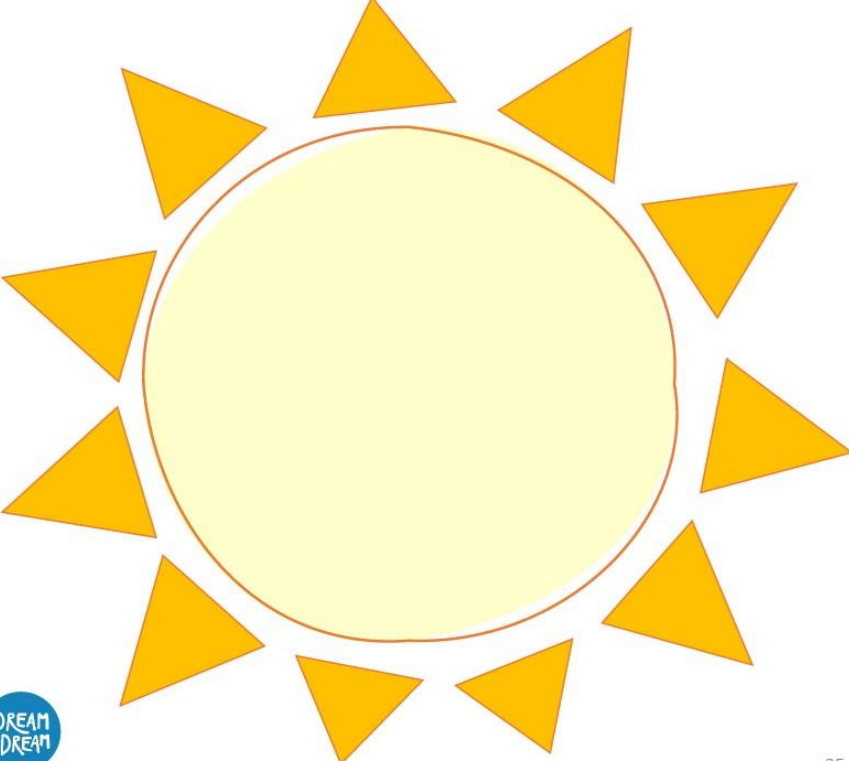

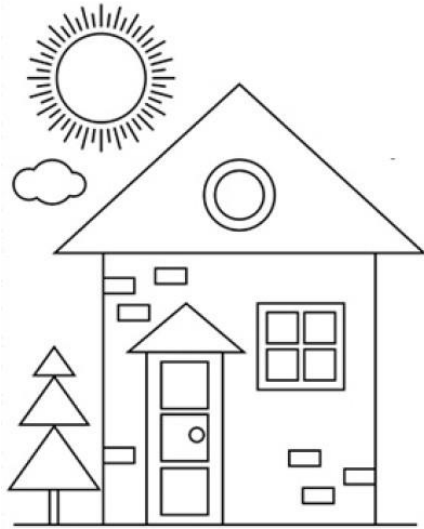
۱۰ دقیقې

لمریز اړخ:

- له زده کوونکي څخه غوښتنه وکړئ چې په یوه مسترح حالت کې ځان برابر کړي او بیا:
- ۳ ژورې ساه ګانې واخلي
 - خپلې سترګې بندې کړي او د ټولو هغه شیانو په هکله فکر وکړئ چې تاسې خوښ ساتي.
 - ذهن ته څه شی راځي؟ تاسې د څه شي په هکله فکر کوئ؟

لاندې لمر کې هغه څه رسم کړئ چې ستاسې ذهن ته راځي:

 <p>35</p> <p>نقد/نیوکه او بیاکتنه: زده کوونکی خپل د ورځې کار خپل مور او پلار یا د کورنۍ غړو ته ښيي تر څو د ښه والي لپاره د هغوی نظرونه او سپارښتنې ترلاسه کړي. مور او پلار یا د کورنۍ غړي د لاندینۍ نمونې په کارولو سره نظرونه ورکوي:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ستاینه: تاسې د زده کوونکي د ترسره شوي کار په برخه کې څه شی خوښ کړ؟ • پوښتنه: آیا د کار په هکله تاسې کومې پوښتنې یا توضیحات لرئ؟ • وړاندېزونه: په کومو برخو کې باید زده کوونکی ښه والی (بهرې) راوړي؟ 	<p>۱۰ دقیقې</p>	
<p>زده کوونکي په یوه کور کې د شکلونو تعداد وشماری او شیانو ته به له هغه شکلونو سره مطابقت ورکړي چې دوی ورسره ورته والی لري.</p> <p>له زده کوونکو څخه غوښتنه وکړئ چې لاندیني انځور مطالعه او دا معلوم کړي چې د هغوی په انځور کې کوم شکلونه وي. یو ځل چې هغوی شکلونه په گوته کړي، بیا له هغوی څخه د شمېرلو غوښتنه وکړئ چې هغوی څو اړونده شکلونه په انځور کې پیدا کولای شي.</p>	<p>۱۰ دقیقې</p>	<p>۴</p>

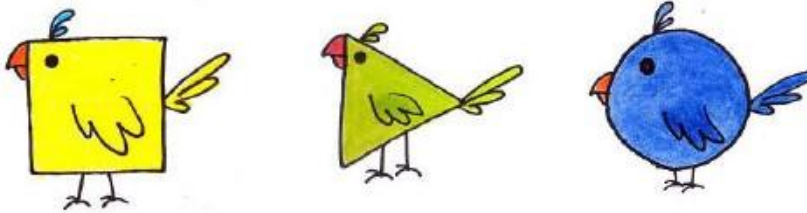
زده کوونکي د خپلو ځوابونو د لنډيز د چمتو کولو لپاره د لاندیني جدول په څېر یو جدول کارولای شي.

د په گوته شوي شکل نوم	د پیدا شويو شکلونو تعداد
دايره	۴

د مرغی شکلونه: له زده کوونکي څخه پوښتنه وکړئ:
- ستاسې د خوبې مرغی یا څاروی کوم یو دی؟
- آیا تاسې له شکلونو څخه په گټه اخیستنې سره مرغی یا څاروی رسمولای شئ؟

۵ دقیقې

لاندې یو څو بېلگې وگورئ:

د کیسې وخت: څوک به گټي؟

دا د شکلونو کورنۍ ده. د هغوی په قریه کې، د لاینونو/خراغونو سیالی ده.

شکلونه د دې لپاره د چمتو کېدو په حال کې دي. مثلث او خورې، دایره، په کار بوخت شول.

دایرې له دایرو سره یو لاتین جوړ کړ. مثلث له مثلثونو سره یو لاتین جوړ کړ.

آغلې مربعه او بناغلي مستطیل وویل، "آیا دا تل د یو شان شکلونو کارول پې خونده کار نه دی؟"

"راځئ چې یو نوی کار وکړو!" دایرې وویل.

په گډه هغوی په دایرو او مثلثونو سره یو لاتین/خراغ جوړ کړ.

د آغلې مربعې نوي لاینونه/خراغونه خوبښ شول. ستاسې په اند سیالی چا وکتله؟

له زده کوونکو څخه یو څو د مفهوم اخیستنې پوښتنې وکړئ:

- په کیسه کې د کردارونو نومونه واخلي.
- د سیالی نوم څه و؟
- دایرې د خراغونو جوړولو لپاره څه شی وکاروه؟
- ښاغلي مستطیل او آغلې مربعه څه وویل؟
- آیا تاسې له شکلونو څخه په کټه اخیستنې سره خپل خراغ رسمولای شئ؟

۱۵ دقیقې

د پروژې عمومي انعکاس: زده کوونکی به اوس د ټولو هغه تمرینونو/فعالیتونو په هکله فکر کوي چې هغوی په تېرو ۳ ورځو کې ترسره کړي او له لاندینيو مواردو څخه د "دوو مواردو" یادښت واخلي:

- تر ټولو مهم درس کوم یو دی چې تاسې د دې پروژې په ترڅ کې اخیستی دی؟
- تاسې لپاره په کوم شي پوهېدل ننگوونکی، مغشوشوونکی، یا ستونزمن وو؟
- تاسې په کومه پوښتنه بحث کولو تر ډېر لېواله یاست؟
- تاسې لپاره کوم شی زړه رابښکونکی ثابت شو؟

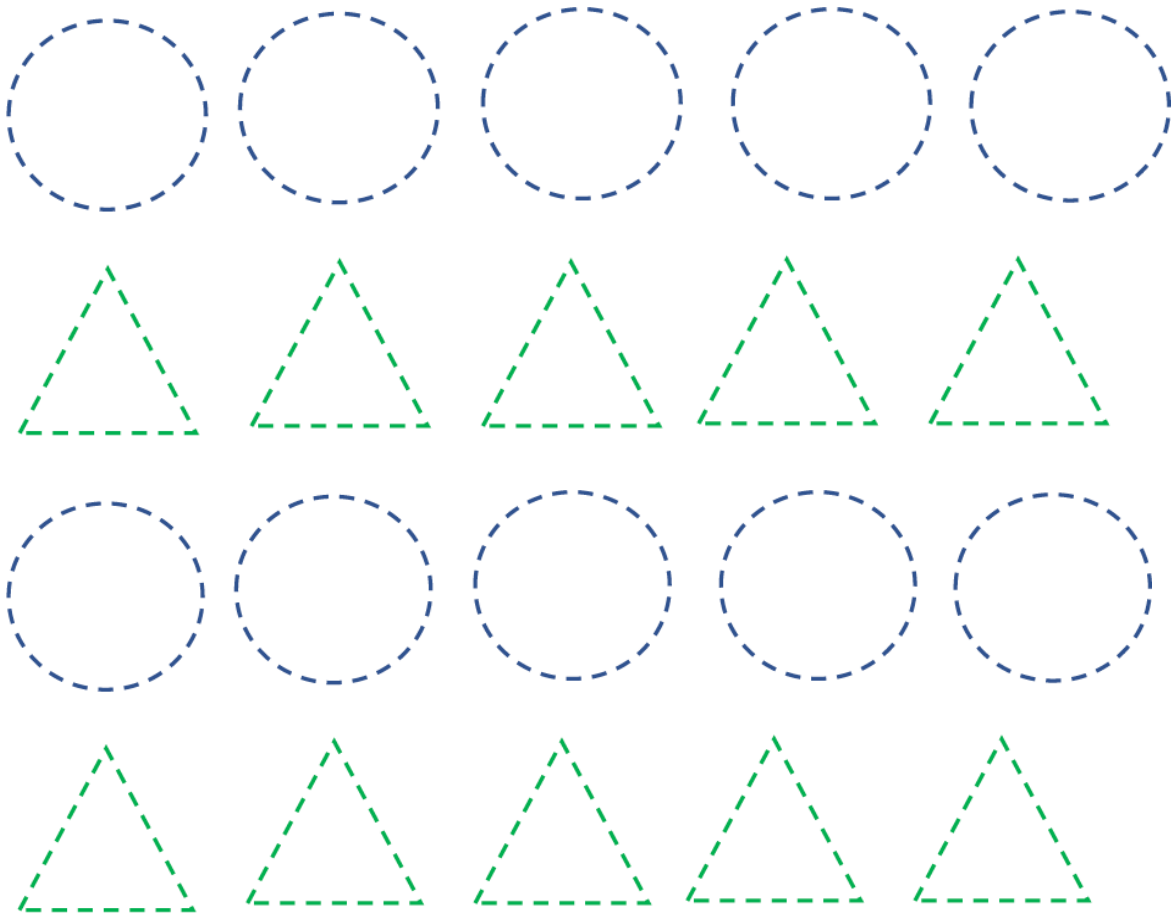
● د مشاهدې لیکلرونه په داسې حال کې چې زده کوونکي په فعالیتونو باندې په کار بوخت دي.

د ارزونې معیارونه

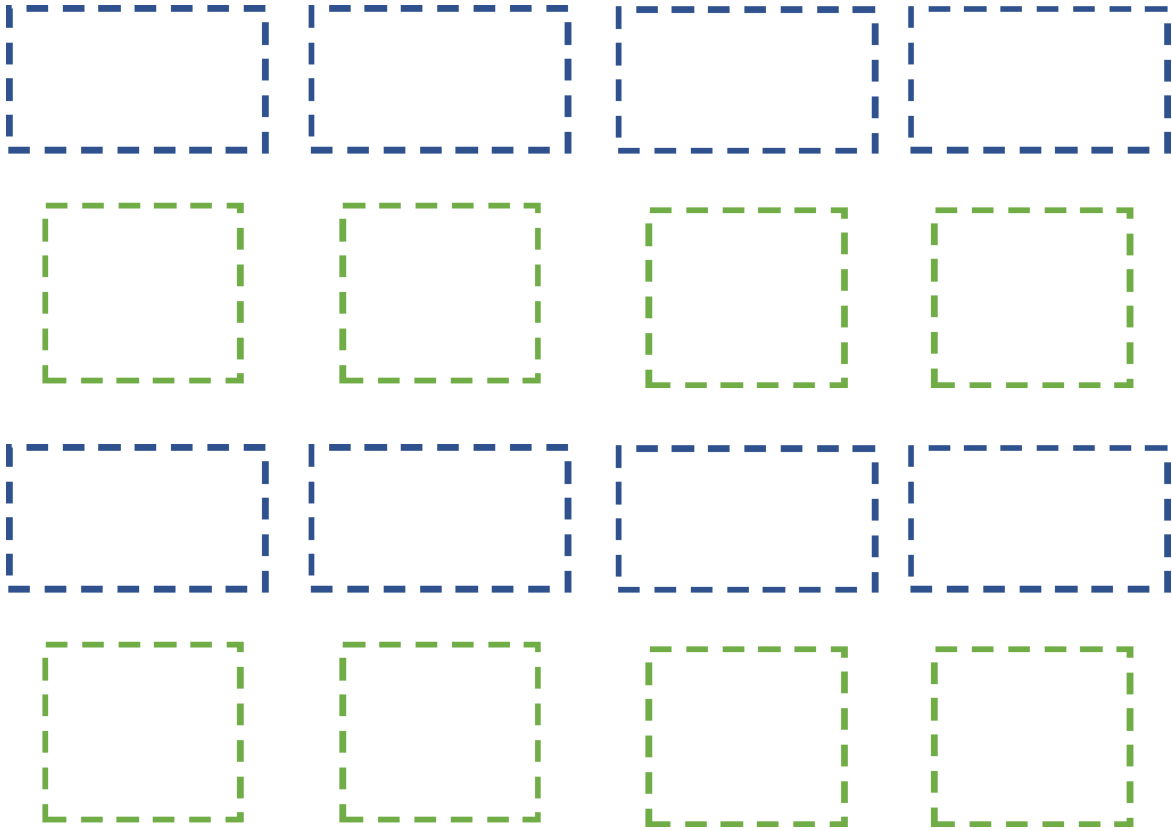
<ul style="list-style-type: none"> ● زده کوونکي د دوه بُعدي (2-D) شکلونو ترمنځ توپرونه باندې پوهېږي (د اړخونو شمېر، د زاویو شمېر، او داسې نور) ● زده کوونکي د خپل شاوخوا شیانو شکلونه پېژني ● د خپلو پایلو او انعکاسونو په اړه د زده کوونکي ځوابونه ● په ورځنیو فعالیتونو کې د زده کوونکي خلاقیت ● زده کوونکي د نظرونو پر بنسټ د خپل کار بیاکتنه او اصلاح کوي ● زده کوونکي له یوې کیسې څخه خپل د مفهوم اخیستنې پر بنسټ په لنډه مباحثه کې برخه اخلي. 	
---	--

لومړۍ ضميمه:

د دایرې او مثلث تعقیبولو/گوته ګرځولو د عملي کار پانه

د مستطیل او مربعي د تعقيب/گوته گرځولو د عملي کار پانه

د شکل-شي د مطابقت ورکولو د عملي کار پاڼه

